

Олександр ПАЛЬЧУН

Подвір'я завалено купами грошей, і що робити з цим сміттям — незрозуміло... З такою проблемою стикається більшість вітчизняних деревообробних підприємств. У них скупчилася маса відходів у вигляді тирси і стружки, прибирання яких завдає чималого клопоту і вимагає значних витрат. Однак, якщо розібратися, ці відходи виробництва являють собою справжній капітал. Тільки треба брикетувати їх та здобути ідеальні своєю енергоємністю «евродрова».

Таке паливо можна виготовити за допомогою спеціальних пресів. Один із них, «Вепр-50», було представлено на агровиставці, що проходила в Києві. Прес створили у групі компаній «ГОРЛУШ КО», до якої належить, зокрема, ТОВ «Завод універсальних машин».

Як розповів керівник відділу збуту компанії Костянтин Богуславський, останнім часом таке устаткування стає в Україні дедалі популярнішим. Причина очевидна — подорожчання традиційних енергоносіїв, насамперед, газу.

Родом з особистого досвіду

У групі «ГОРЛУШ КО» виробництво пресів для брикетування почали торік, після того, як придбали стружку для твердопаливного котла, що обігриває механічний цех. Обійшлася вона в 700 грн. за тону (для порівняння — вугілля тоді коштувало 1300—1400 грн.). Однак процес спалювання об'ємної стружки виявився доволі складним, і, крім того, у не брикетованому вигляді вона вельми пожежонебезпечна. Після створення преса всі ці незручності відпали.

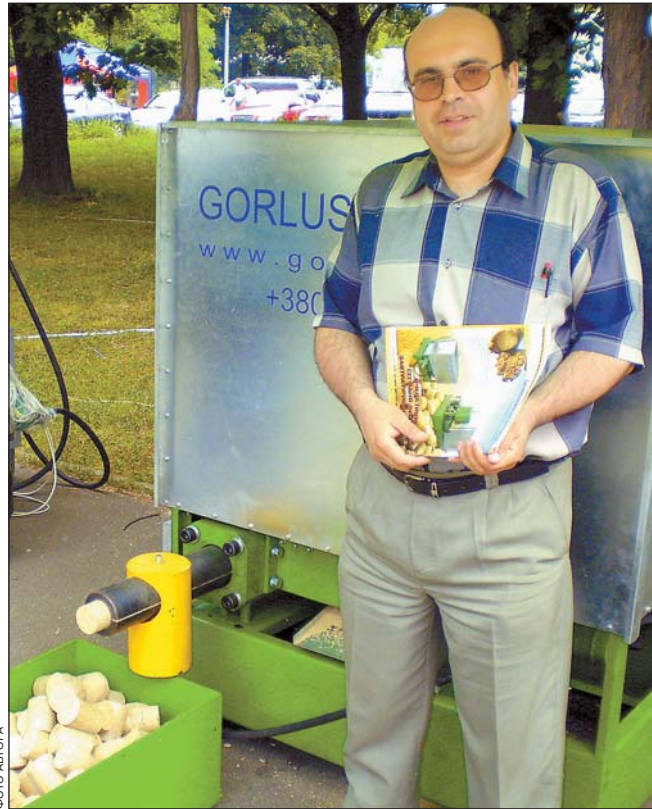
«Вепр-50» формує циліндричні брикети діаметром 60 мм. Це ідеальний агрегат для невеликих підприємств, які виготовляють, приміром, двері. Основні характеристики преса: продуктивність — 40—50 кг/год, маса — 960 кг. Вартість (із ПДВ) — 55 400 грн. Гарантія — 18 місяців.

За рахунок вітчизняних комплектуючих ремонтпридатність преса «Вепр-50» дуже висока. Навіть після закінчення терміну гарантії завжди можна знайти запасні частини й вузли до агрегату. Основні з них: насоси, шестерні та розподільники, які використовуються в будь-якому тракторі.

На бажання замовника «Завод універсальних машин» може виготовити прес будь-якої продуктивності та з будь-яким діаметром брикетів на виході. До речі, добре брикетуються не лише деревні відходи, а й лушпиння соняшнику, рису, гречки, вівса. Аналогічним чином можна пресувати й солому.

Аграрні господарства України щороку збирають 40 млн. т соломи. Для потреб тваринництва ви-

Дорогу до Європи вистелено дровами

Костянтин Богуславський

користуються не більше чверті цього обсягу. Решту спалюють на полях. Тим часом 8 млн. т соломи достатньо, аби забезпечити всіх українських селян не лише теплом, а й електрикою. Ось де б згодилися преси для брикетування.

Костянтин Богуславський наголошує, що аналогічні агрегати, які виробляються за кордоном, перевершують українські тільки цінами та дизайном. А технічний рівень обладнання, яке виробляє ТОВ «Завод універсальних машин» цілком порівнянний з імпоротною продукцією.

Окрім того, завод виготовляє преси для склеювання деревини, лісоосушальне устаткування і системи для видалення стружки у столярному виробництві. Останні являють собою бункери, очищення повітря в яких досягає такого рівня, що воно без шкоди для здоров'я працівників може повертатися в цех. Таким чином, виходить замкнута система, коли доквілля анітрохи не забруднюється.

Багатші за європейців?

Ось уже багато років паливні брикети, або як їх називають «евродрова», дуже популярні в багатьох країнах світу. Вони можуть використовуватися у топках усіх видів, у котлах центрального опалення, відмінно горять у камінах, печах, грилях тощо. Важливо, що при горінні вони забезпечують постійну температуру впродовж 4 годин. Це означає, що в порівнянні зі звичайними дровами, закладку в піч можна проводити втричі рідше.

Брикети горять із мінімальною кількістю диму, не «стріляють» і не іскрять. Згораючи, вони мінімально забруднюють доквілля. До того ж при однаковій теплотворній здатності їхня зольність у 15—20 разів нижча, ніж у вугілля. Судить сам: чорне вугілля дає 20% золи, буре — 40%, а брикети з деревних відходів — від 0,12% до 1%.

Оскільки при брикетуванні не використовуються жодні добавки, зола, що залишається після згорання, являє собою екологічно чисте добриво.

Поки що виробництво таких брикетів в Україні перебуває в зародковому стані. А от наша сусідка Білорусь доволі широко використовує цю технологію і чималу частину продукції навіть експортує до Європи.

У Німеччині сьогодні всерйоз розглядають питання про переведення більшості котелень на «евродрова». У приватному секторі Фінляндії вони забезпечують 20% виробленої енергії, а в Данії — понад 50%.

Словом, економічні європейці відмовляються від антрацитів, та це й зрозуміло, якщо врахувати, що одна його тонна в Європі коштує близько 400 євро. А «евродрова» обходяться істотно дешевше — приблизно 160 євро за тону.

Виходить, ми такі багаті, що можемо собі дозволити витрати, які не по кишені багатьом європейцям?..

Довідка. ТОВ «Завод універсальних машин»: Київ, вул. Ягідна, 2, тел. (044) 524-2470, 524-2471, 524-2472, e-mail: gorlush@i.kiev.ua, www.gorlush.com.ua.

Владимир СЕНЧИХИН

Пока до уборки свеклы еще остается время, стоит определиться с выбором соответствующей техники.

ЧП «Сельхозмаш» (Умань Черкасской обл., ул. Энергетическая, 21, оф. 24, тел. 8-04744-36912) предлагает агрегат для уборки сахарной свеклы АЗК-6-01, предназначенный для выкапывания одновременно 6 рядов с последующей укладкой в валок (ботва предварительно убирается ботвоуборочной машиной). Агрегируется с трактором Т-70.

ОАО «Каменец-Подольсксельмаш» (Каменец-Подольский Хмельницкой обл., ул. Индустриальная, 1а, тел. 8-03849-34260) производит свеклокопатели для подкапывания сахарной свеклы.

Свеклокопатели также можно приобрести в **ОАО «Красилевский машзавод»** (Красилев Хмельницкой обл., ул. Центральная, 16, тел. 8-03855-44097).

Кроме того, свеклоуборочные машины реализуют **ОАО «Уманьфермаш»** (Умань Черкасской обл., ул. Энергетическая, 21, тел. 8-04744-22591), **ООО «ПО Восход»** (Днепропетровск, ул. Белостокского, 86, тел. 8-056-725-1931), **ОАО «Тернопольский комбайновый завод»** (Тернополь, ул. Лукьяновича, 8, 8-0352-22-8478), **ОАО «Борэкс»** (Бородея Киевской обл., ул. Индустриальная, 2, тел. 8-04477-51253) и **ЧП «ЧПКФ Агрорезерв»** (Херсон, Бериславское шоссе, 44, тел. 8-0552-356688).

ЧП «Агросервис Нива-7» (Васильевка Запорожской обл., ул. Чекиста, 53, а/я 15, тел. 8-06175-7-

Сергій РЕУКА

Цей овоч має для нас особливе значення, адже без нього не зварить борщу.

Буряк споживали ще в II тисячолітті до нашої ери в регіоні Середземномор'я. У їжу йшли дикі форми, та цінувався він не лише як стоволова, а й як лікарська рослина.

Перші культурні форми буряку з'явилися на початку нашої ери. На Русі ця культура була відома вже в XI сторіччя. У XVI—XVII ст. сталося розділення овочу на столовий та кормовий форми, а у XVIII ст. з гібридних форм кормового буряку відокремився цукровий, коренеплід якого містять 20—25% цукру. Перший завод з виробництва бурякового цукру було побудовано в 1812 році на території сучасної Польщі. Доти солодкий продукт виробляли тільки з цукрової тростини.

Що ж до столового буряку, слід сказати, що його листя і коренеплоди містять безліч корисних речовин, зокрема, вітаміни А, В₁, В₂, В₃, В₅, В₆, В₉, С, Р, РР, а також залізо, калій, кальцій, кобальт, фосфор, цинк. А за вмістом йоду, бурякові взагалі немає рівних.

Буряк дала нас перш за все — борщ. Але в їжу використовують і листя, додаючи його в салати. Дуже корисним вважається буряк, запечений у фользі. У такому вигляді він не тільки смачніший від вареного, а й зберігає набагато біль-

Из-под земли — под душ

2415) предлагает самоходный свеклопогрузчик СПС 4-2А, предназначенный для загрузки сахарной свеклы с куч и кагатов в транспортные средства с доочисткой от земли и ботвы. Продуктивность — 200 т/час, ширина захвата — 4,2 м; максимальная высота загрузки — 3,5 м. Свеклопогрузчик монтируется на трактор МТЗ-80 с гидродоуменьшителем ГХУ-04, масса машины с трактором — 9165 кг; габаритные размеры в рабочем положении — 7600х7000х3600 мм, в транспортном — 6600х3600х3600 мм. Количество обслуживающего персонала — 1 механизатор.

Свеклопогрузчики также можно приобрести в **ООО «Юнис»** (Буча Киевской обл., ул. Тарасовская, 32, тел. 8-04497-97567), **КПП «Днепропетровский комбайновый завод»** (Днепропетровск, ул. Ударников, 27, тел. 8-056-372-2107), **ОАО «Тростянецкий машиностроительный завод»** (Тростянец Сум-

ской обл., ул. Калинина, 1, тел. 8-05458-51753).

Фирма «Автрамат-маркетинг» (Харьков, Салтовское шоссе, 43, тел. 8-0572-26-4352) имеет в наличии свеклоуборочный комплекс (агрегат ботвоуборочный, свеклокопатель и свеклоподборщик).

ОАО «Карловский машиностроительный завод» (Карловка Полтавской обл., ул. Пархоменко, 2, тел. 8-05346-23468) предлагает корытные комбинированные свекломойки Ш1-ПМД-2 и Ш1-ПМД-3.

Свекломойки также реализуют **ООО «Группа компаний Техинсервис»** (Киев, пер. Макевский, 1, тел. 8-044-251-1068), **ОАО «Джуринский машиностроительный завод»** (Джурин Винницкой обл., ул. Заводская, 1, тел. 8-04344-23177), **ОАО «Купянский машиностроительный завод»** (Купянка Харьковской обл., ул. Комсомольская, 38, тел. 8-05742-55832).

Свеклопогрузчик СПС 4-2А

ше корисних речовин. До речі, у Європі виробляють буряковий джем.

Великий плюс буряку ще й у тому, що його дуже зручно зберігати. У прохолодному льосі він може долежати аж до наступного врожаю. А от збирати цю культуру рекомендують першою з-поміж коренеплідів, тільки-но похвотіє бадилля, оскільки буряк дуже чутливий до заморозків.

Столовий буряк — одна з найпоширеніших у нас овочевих культур. В Україні вирощують 40 його сортів та гібридів, з них приблизно половина — вітчизняної селекції. Найбільш популярні сорти Бордо Харківський, Бордо Київський, Носовський плоский, Червона куля.

Торік з 39 тис. га в Україні зібрано 745 тис. т столового буряку. 85% посівних площ під цією культурою припадає на присадибні ділянки. Але є й великі господарства, котрі вирощують його для міських супермаркетів.

Утім, найбільшого поширення в Україні набула цукрова форма цю-

го овочу. На початку 90-х років «солідки» буряки займали 1,6 млн. га, а валовий збір сягав 50 млн. т, що дозволяло виробляти більше 5 млн. т цукру на рік. Торік з 377 тис. га збрали 13,4 млн. т цукрових буряків. У 2009 р. посівні площі скоротилися ще більше.

Начальник відділу рослинництва Української академії аграрних наук Володимир Кононоук розповідає, що селекцією цієї культури активно займаються в Інституті цукрових буряків (Київ).

Сьогодні в районуваних 110 сортів і гібридів, більше половини з них іноземної селекції, але популярністю користуються все ж таки вітчизняні, оскільки зарубіжні не розраховані на тривале зберігання. Найбільш відомі — Український ЧС 70, Олександрія, Шевченківський, з іноземних цінують гібриди Крокодил, Весто, Кобра.

Що ж до кормових буряків, то в Україні зареєстровано 24 їх сорти, в основному вітчизняні. У 2008 році цю культуру висіли на площі 251 тис. га.